

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
Prefață	9

CAPITOLUL I

O PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ASUPRA APARIȚIEI ȘI EVOLUȚIEI DREPTULUI LA PENSIE ÎN ROMÂNIA ȘI A JURISPRUDENȚEI ÎN MATERIE A CURȚII

CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI	11
1. Apariția și evoluția reglementării privind dreptul la pensie.....	11
2. Evoluția jurisprudenței Curții Constituționale în contextul modificărilor legislative privind dreptul la pensie.....	26

CAPITOLUL II

TEMEIURILE CONSTITUȚIONALE ALE PROTECȚIEI

DREPTULUI LA PENSIE	31
1. Articolele 47 alin. (2) și 53 din Constituție	31
1.1. Consacrarea expresă în Constituție a dreptului la pensie și condițiile în care poate fi restrâns exercițiul acestui drept.....	31
1.2. Condițiile dobândirii dreptului la pensie.....	32
1.2.1. Vârsta legală de pensionare	32
1.2.2. Stagiul de cotizare	35
1.3. Conținutul art. 47 alin. (2) din Constituție referitor la dreptul la pensie.....	39
1.4. Libertatea de reglementare a legiuitorului.....	44
2. Art. 44 din Constituție și art. 1 din primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.....	52
3. Art. 1 alin. (3), art. 47 alin. (1) și art. 135 alin. (2) lit. f) din Constituție - Relația dintre dreptul la pensie și dreptul la un nivel de trai decent.....	67

4. Art. 16 din Constituție – Incidența principiului egalității în drepturi a cetățenilor asupra protecției constituționale a dreptului la pensie.....	70
4.1. Diferența de tratament juridic generată de modificările legislative în domeniul pensiilor	70
4.2. Diferența de tratament juridic dintre sexe sub aspectul condițiilor de acordare a dreptului la pensie.....	73
4.3. Diferențele de tratament juridic aplicabile diferitelor categorii socioprofesionale	77
4.4. Probleme privind aplicarea principiului egalității în drepturi generate de reglementările privind pensiile de serviciu.....	84
4.5. Diferențe de tratament juridic generate de existența mai multor tipuri de pensii în cadrul aceluiași sistem de pensii	93
4.6. Diferențe de tratament juridic aplicabile diferitelor sisteme de pensii.....	94
4.7. Diferențe de tratament generate de luarea în calcul la stabilirea pensiei a perioadelor necontributive asimilate.....	95
4.8. Diferența de tratament generată de domiciliul titularului dreptului la pensie.....	98
4.9. Diferențele de tratament generate de stabilirea unui plafon al cuantumului pensiei	99
5. Art. 15 alin. (2) din Constituție – Aplicarea principiului neretroactivității legii în reglementările privind dreptul la pensie.....	100

CAPITOLUL III

ALTE PROBLEME SPECIFICE SUPUSE CONTROLULUI DE CONSTITUȚIONALITATE EXERCITAT DE CURTEA

CONSTITUȚIONALĂ CU PRIVIRE LA DREPTUL LA PENSIE	107
1. Cumulul pensiei cu salariul sau cu alte venituri	107
2. Aspecte privind plata pensiei.....	112
3. Jurisdicția asigurărilor sociale.....	113

4. Compatibilitatea dreptului la pensie cu obligația de a plăti taxe, impozite sau alte contribuții.....	120
5. Categoria actelor normative care pot reglementa materia pensiilor.....	124
CONCLUZII	128

ANEXE

Anexa nr. 1

Extrase din decizii prin care Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la aspecte importante privind dreptul la pensie	130
Decizia nr. 69 din 22 mai 1996 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială	130
Decizia nr. 82 din 15 ianuarie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 230/2008 pentru modificarea unor acte normative în domeniul pensiilor din sistemul public, pensiilor de stat și al celor de serviciu.....	135
Decizia nr. 1414 din 4 noiembrie 2009 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.....	139
Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.....	147
Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.....	164
Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.....	180

Decizia nr. 1237 din 6 octombrie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) pct. I lit. c) și pct. IV lit. e), ale art. 53 alin. (1), art. 54, art. 65 alin. (4), art. 102 alin. (1) și (2) și ale art. 196 lit. b), e), g), r) și s) din Legea privind sistemul unitar de pensii publice, precum și ale legii în ansamblul său.....	197
Decizia nr. 223 din 13 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.....	219
Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	225
Decizia nr. 435 din 29 octombrie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 158 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.....	231
Decizia nr. 437 din 29 octombrie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.....	241
Anexa nr. 2	
Lista deciziilor menționate în cuprinsul lucrării în ordinea cronologică	248
Anexa nr. 3	
Lista actelor normative naționale și internaționale menționate în lucrare, în ordine cronologică	254
BIBLIOGRAFIE	259